

DHB DIALOG

NR 2 >> 2025 ÅRGÅNG 52

LÄS OM
ÅRSMÖTET VI HADE
DEN 12 APRIL
I ÖREBRO!

VI PRESENTERAR VÅRT MATERIAL

MELLAN TVÅ VÄRLDAR

LOGOPEDERNA PÅ

ALVIKSSKOLAN

SYNKRONISERAD TEXT OCH TAL FÖR

HÖRSELSKADADE

Tidskrift för Riksförbundet för döva, hörselskadade barn och barn med språkstörning

Vill du annonsera i
DHB Dialog?
Mer info hittar du
på vår hemsida.

LSS-insatser med fokus på kommunikation

Mo Gård har 75 års samlad erfarenhet och specialiserad kompetens kring kommunikation, kombinerade funktionsnedsättningar och utmanande uttryckssätt. Vi är ett stiftelseägt idéburet kunskapsföretag som erbjuder individanpassade helhetslösningar inom boende, daglig verksamhet och anpassad gymnasieskola till personer med intellektuell funktionsnedsättning och/eller autism.

Vi finns på flera platser i landet och har just nu lediga platser att erbjuda. Välkommen att besöka vår hemsida eller ta kontakt med våra kunniga placeringsrådgivare:

✉ placeringsradgivare@mogard.se ☎ 010-471 67 00

mogard.se

MO GÅRD

>> LEDARE

BÄSTA MEDLEM!

NU HAR RIKSFÖRBUNDET DHB FÅTT EN NY FÖRBUNDSORDFÖRANDE – OCH VEM ÄR DÅ JAG?

DANIEL LAKSO TESAK, heter jag, 51 år gammal och kommer ursprungligen från Norrbotten, men har de senaste elva åren bott i Göteborg. Jag är sedan många år gift med Elena och vi har två söner som numera är vuxna – och betydligt längre än mig, som är kortast i familjen. Edvard fyller snart 27 år och Nelson snart 20 år.

När våra barn var små bodde vi en tid i Zambia. När Nelson var liten förlorade han sin hörsel. Vår resa med teckenspråk, cochleaimplantat började efter utredningar i Sydafrika och hemma i Sverige. Vi blev medlemmar i DHB 2009 och har sedan dess deltagit i många fantastiska aktiviteter inom DHB Västra. Genom DHB har vi

fått nya vänner och lärt oss otroligt mycket. Mellan 2010 och 2014 satt jag i Riksförbundet DHB:s styrelse, men valde sedan att fokusera på uppdraget som ordförande för DHB Västra (2014–2019). Under flera år har jag även varit aktiv i Riksförbundets valberedning. År 2023 valdes jag åter in i Riksförbundet DHB:s styrelse och blev hedrad när jag fick frågan om att ta över ordförandeskapet efter Jan Höglund.

Tidsmässigt passar det bra att ta på mig uppdraget nu när Nelson bor i Örebro och går på gymnasiet – det ger mig möjlighet att lägga ner den tid och det engagemang som ordförandeskapet förtjänar.

Genom mitt engagemang i DHB representerar jag också förbundet i FEPEDA – den europeiska paraplyorganisationen för familjer med barn som är döva eller har hörselnedsättning.

Till vardags arbetar jag som rektor på Angered folkhögskola. På fritiden har jag genom åren ägnat mig åt musik, skrivande, träning i perioder och – på senare tid – släktforskning. Vår familj älskar att resa, vilket ofta innebär resor norrut till släkten i Norrbotten eller söderut till Elenas familj i Slovakien.

Jag ser verkligen fram emot att engagera mig ännu mer i Riksförbundet DHB, tillsammans med alla fantastiska medarbetare på

kansliet och alla engagerade styrelsemedlemmar. DHB ligger mig varmt om hjärtat, och som ny ordförande lovar jag att göra mitt yttersta för att bidra till föreningens utveckling – alltid med fokus på våra medlemmars, familjers och barns behov och rättigheter. Med vänliga hälsningar,

Daniel Lakso Tesak

*Förbundsordförande,
Riksförbundet DHB*

Redaktör

Mariah Levicsek

Ansvarig utgivare

Fredrik Zetterberg

Adress

Riksförbundet DHB
Fabriksgatan 54A
702 23 Örebro

Tel: 019–17 08 30

Mail: kansliet@dhb.se

Prenumeration

Riksförbundet DHB:s kansli

Mail: kansliet@dhb.se

Tidningen utkommer med 4 nr/år.

Pris för icke medlem 200 kronor/år.

Annonser

Mariah Levicsek

Tel: 070-4919598

mariah.levicsek@dhb.se

Grafisk produktion

Olga&friends -

en del av Ågrenshuset

Tryck

Ågrenshuset AB, Bjästa

Manusstopp nr 3, 10 september 2025.

Tidningen finns ute vecka 41.

Omslag

Unsplashed

>>

När du flyttar, kom ihåg att meddela adressändring till Riksförbundet DHB:s kansli, kansliet@dhb.se så medlems-tidningen och övrig information når dig!

Som medlem i Riksförbundet DHB får du DHB Dialog fyra gånger per år, tillgång till riksförbundets och distriktens aktiviteter, råd och stöd samt möjlighet att påverka.

Bli medlem via:

www.dhb.se/medlem

www.dhb.se

ÅRSMÖTE

Den 12 april var det dags för årsmöte på Grand hotell i Örebro. Efter en gemensam lunch hälsade förbundsordförande *Jan Höglund* alla välkomna. Både de som deltog fysiskt och de som deltog digitalt. Innan årsmötesförhandlingarna påbörjades bjöd han upp *Daniel Lakso*, som är DHB:s representant i FEPEDA, för att berätta lite om den europeiska federationen som samlar 13 samarbetsorganisationer till DHB i Europa. FEPEDA arbetar på europeisk nivå för att våra organisationers medlemmar ska ha samma rättigheter som alla andra och för att förbättra livsvillkoren för familjer med barn som är döva eller hörselskadade.

UNDER MÖTET så kopplade vi upp oss mot FEPEDA:s styrelsemöte som pågick samtidigt i Vilnius. Förbundsordförande *Jan Höglund* presenterade DHB och hur vi arbetar i förbundet innan han lämnade över ordet till FEPEDA:s ordförande *André Cuenca* som presenterade FEPEDA:s arbete. Alla deltagande organisationer fick sedan presentera sig och sin organisation. Värmlandet Litauen berättade om sin organisation *PAGAVA* som grundades 1994. *PAGAVA* anordnar exempelvis seminarier, ger ut skrifter om bland annat screening för nyfödda och håller sommarläger för sina medlemmar.

Efter en kort bensträckare gick *Jan Höglund* sedan igenom röstlängden och presenterade dagens dagordning som ledde oss in på årsmötesförhandlingarna.

Lea Strandberg röstades in som mötesordförande och till vardags arbetar hon bland annat som psykolog på region Örebro och är politiskt engagerad. Hon är även ledamot i Sveriges dövas riksförbund.

Förbundsordförande *Jan Höglund* ledde oss igenom verksamhetsberättelsen för 2024 och vi gick också igenom kassaberättelsen och revisionsberättelsen.

Årsmötet gav styrelsen ansvarsfrihet och den nya budgeten godkändes. Verksamhetsplan för 2025 klubbades igenom där ett par av de prioriterade arbetsområdena är fortsatt distriktsstöd, utbildningssituationen för våra målgrupper och den nya punkten övergången till vuxenlivet där vi fortsatt stöttar förbundet Unga med språkstörning och genom projekt som exempelvis Mellan två världar och Nära vård.

Daniel Lakso Tesak valdes till ny förbundsordförande, ny förbundssekreterare blev *Stina Jeppsson* och ny förbundskassör *Kai Mäkipärä*.

Årsmötet tackar avgående ledamöter *Jan Höglund*, *Anna Gabriellsson*, *Karin Affi*, *Sonia Strömberg* och *Anna Söberg* för sitt engagemang.

ETT AXPLOCK UR VERKSAMHETSBERÄTTELSEN 2024

DHB fyllde 75 år under 2024. I verksamhetsberättelsen går att läsa om årets aktiviteter som DHB-dagen på Lost City Gustavsvik – en dag på äventyrsbadet i Örebro och vår digitala föreläsningsserie där vi bjöd in till olika föreläsningar under året.

Uppdatering om projektet Mellan två världar som vänder sig till ungdomar och unga vuxna med hörselskada.

Vi har skickat in ett par remissvar. Dels till betänkandet *SOU 2024:34 "Ansvar och oberoende- public service i oroliga tider"* som är ett förslag från regeringen hur public service ska se ut under perioden 2026–2033. DHB lyfte bland annat vikten av mer teckenspråkstolkning av program, fungerande textning av program och vikten av fungerande kommunikation i krissituationer.

Samverkan – Representerat DHB olika referens- och arbetsgrupper och projekt. Exempelvis samrådet för myndigheter inom rättsväsendet och i projektet "Stöd på dina villkor" som drivs av NKJT (Nationell kvinnojour på teckenspråk).

Verksamhetsberättelsen går att ladda ner och läsa i sin helhet på vår hemsida under fliken Organisation.

FÖRTROENDEVALDA 2025-2026

Förbundsordförande:

Daniel Lakso Tesak

Vice förbundsordförande:

Vakant

Förbundskassör:

Kai Mäkipärä

Sekreterare:

Ann Christin Jeppsson

ORDINARIE LEDAMÖTER

DHB Mellersta: *Madeleine Horndahl*

DHB Språkstörning: *Susan Löfgren*

DHB Västra: *Elena Lakso Tesakova*

DHB Norra Norrland: vakant

DHB Östra: *Jenny Pettersson*

DHB Flex: *Bengt Lyngbäck*

DHB Södra: *Anette Töjlin*

DHB Södra Norrland: *Fredrik Zetterberg*

SUPPLEANTER

DHB Östra: *Carin Engström*

DHB Mellersta: *Lovisa Söderström*

DHB Flex: *Ingmarie Lindsköld*

DHB Södra: Vakant

DHB Södra Norrland: *Hedvig bogstag* och *Juliette Sjöström-Barbon*

DHB Norra Norrland: Vakant

DHB Språkstörning: *Gunilla Johansson*

DHB Västra: *Sara Rangmar*

DIALOG HAR PRATAT MED JAN, KARIN OCH ANNA SOM AVGÅR I STYRELSEN

Jan Höglund

Vad tar du med dig från ditt styrelseuppdrag i DHB?

Ett styrelsearbete innebär alltid mycket administration och internt arbete. Ibland kan det kännas som om vi står kvar på samma ställe och inget händer. Belöningen för styrelsearbetet får man när man träffar våra medlemmar och ser hur mycket vårt arbete betyder och att vi faktiskt fått något att hända.

Vad skickar du med den nya styrelsen?

Fortsätt jobba för att visa att DHB är en viktig kraft i samhället. Det kan vara frustrerande när resurser dras in och villkoren försämrats men vi är en unik organisation som gör skillnad för våra målgrupper.

Karin Afli

Vad tar du med dig från ditt styrelseuppdrag i DHB?

Jag har varit sekreterare i Riksförbundet och varit en del av verkställande utskottet, VU. Att vara med i VU handlar inte enbart om att vara sekreterare för möten. Det är många frågor som behöver lösas och som kommer till VU. Det har varit lärorikt att få sätta sig in i hur förbundet fungerar, vilka frågor man ställs inför som arbetsgivare och hur vi på bästa sätt kan underlätta för kansliets och styrelsens arbete framåt.

Vad skickar du med den nya styrelsen?

Det är viktigt att frågor inför styrelsemöten förankras i distrikten, både inför möten och att man återkopplar efteråt. På så sätt får vi mer engagemang i förbundet. Man behöver inte vara expert på alla frågor och alla kan bidra med det man kan och har intresse och tid för att engagera sig i.

Anna Gabrielsson

Vad tar du med dig från ditt styrelseuppdrag i DHB?

Alla intressanta samtal och möten som gör att jag hela tiden lär mig mer om vår organisation.

Vad tar du med dig från ditt styrelseuppdrag i DHB?

Att vara nyfiken och passa på att lära sig så mycket som möjligt.

I väntan på
ett bord på
en restaurang
i Parga.

Medlemmar berättar:

Joanna Domeij är 44 år och bor i Västerås med man, tre barn och hunden Juli. "Vi gick med i DHB för att vi arrangerar föräldrakonferensen Mitt Unika Barn. Konferensen gav oss massa fin information och möten med andra föräldrar som berättade om sina upplevelser. Värdefullt!" berättar Joanna.

På fritiden gillar familjen att resa, men utflykter i skog med korvgrillning uppskattas och även besök till far- och morföräldrarnas fritidsboenden.

– Om vi frågar lillebror så blir det teater och film och om någon erbjuder rollspel så blir Valter extra lycklig, säger Joanna.

Vad har ni stött på för svårigheter som föräldrar till ett barn med språkstörning?

– För oss som föräldrar var allt nytt, vi visste inget om denna diagnos.

Och vi har i vår tur behövt upplysa släktingar, vänner och människor i Valters omgivning. Tuffast av allt har ändå varit att vi fått så lite hjälp av vården, menar Joanna. Tre besök med tre olika logopeder på ett och ett halvt år. Vi är så besvikna och detta har vi påtalat för vården, för ingen ska behöva kämpa så hårt för att få stöd och hjälp. Vi har många gånger känt oss ensamma i detta. Dessutom så är det så i vårt län att när barnen börjar skolan så försvinner logopedkontakten helt och skolan förväntas lösa detta. Alternativt att man anställer en privat logoped vid sidan av, men då ska barnet först orka med skolmiljön och allt det innebär för att sedan orka med ytterligare en instans för inlärning. Vi har valt att låta skolan få ta plats och tar hjälp av specialläraren just nu. Så får vi se om vi behöver anlita privat logoped vid sidan av så småningom, berättar Joanna.

Har ni något råd att ge till föräldrar som har barn som precis fått diagnosen språkstörning?

– Följ ditt eget barns utveckling och jämföra inte med andra barn. Läs många böcker. För oss har biblioteket varit ovärderligt, just för att vår son älskar böcker och de har varit en naturlig källa till språket. Böckerna ger inspiration och fantasin flödar, avslutar Joanna.

Arvsfondsprojektet Mellan två världar lider mot sitt slut och nu har vi glädjen att kunna presentera vad vi arbetat fram under dessa tre år!

Målet med projektet har varit att lyfta unga hörselskadades röster om hur det är att leva mellan den hörande och teckenspråkiga världen. Detta har resulterat i en bok, broschyrer, föreläsningar, inspelade föreläsningar och informationsfilmer utifrån olika teman på ämnet: Anhöriga, Skola, Fritidsintressen, Arbete, Myndigheter och samhällsviktiga organisationer och Vård och audionomer.

BOK MED INTERVJUER

I boken ingår intervjuer med sju unga vuxna som berättar om sina liv. Sådant som de unga tar upp är relationer med familjen och kompisar, hur de har haft det i grundskolan och vilka utmaningar högskola och jobb kan innebära. Vilka hinder finns och hur kan dessa övervinnas?

De pratar också om inställningen till hörselvården, sina hörhjälpmedel och till teckenspråk. Dessutom berättar de om fritidssysselsättningar, förhoppningar, framtidsplaner och mycket mer. Boken innehåller också intervjuer med personer

i professioner som möter unga med hörselskada eller som har andra specialkunskaper på området. Du får möta representanter för audionomer, barnhörselvården, skolan, idrotten, fritidsaktiviteter, myndigheter och arbetslivet. De bidrar med sina perspektiv för att ge en bred bild av de ungas verklighet.

BROSCHYRER MED INFORMATION OCH TIPS

Sex broschyrer är framtagna i första hand tillsammans med ungdomarna i fokusgruppen och med stöd från referensgrupp, samarbetspartners och styrgrupp.

I broschyrerna finns information och tips kopplat till vardera av projektets teman som *Anhöriga*, *Skola*, *Fritidsintressen*, *Arbete*, *Myndigheter och samhällsviktiga organisationer* och *Vård och audionomer*.

JIRO

LINNÉA

LIV

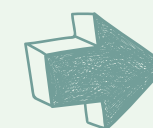

LYSSNA PÅ FÖRELÄSNING MED JIRO, LINNÉA OCH LIV!

I föreläsningarna får vi lyssna till Jiro, Liv och Linnéas berättelser och hur de upplevt sin hörselskada från barndomen fram till idag. De berättar om sina upplevelser i relation till exempelvis anhöriga, skola och vården. De vill med sina föreläsningar berätta om sina livsresor men också visa på vikten av medvetenhet om deras situation samt behovet och möjligheten till gemenskap.

Informationsfilmerna fokuserar på projektets sex olika teman: Anhöriga, Skola, Fritidsintressen, Arbete, Myndigheter och samhällsviktiga organisationer och Vård och audionomer. I filmerna möter vi Jiro, Linnéa och Liv som svarar på frågor och reflekterar kring ämnena. Frågor om vad som fungerar bra, hur det kan bli bättre och hur vi når dit.

Samtliga material kommer gå att se, laddas ner eller beställas från vår hemsida. Se QR-kod.

Vi fortsätter med våra digitala föreläsningar!

Under två kvällar i höst bjuder vi in föräldrar och intresserade till ett par digitala föreläsningar. Föreläsningarna är gratis för dig som är medlem, för ickemedlemmar kostar varje tillfälle 200kr.

Vi öppnar anmälan ungefär en månad innan varje föreläsning. Se vår hemsida, Facebook och Instagram för vidare information.

Föreläsningarna tolkas till teckenspråk, eller ges på teckenspråk och tolkas till talad svenska. Du uppger behov av tolk vid anmälan.

9 september 19:00-20:15

Språkstörning/DLD hos unga vuxna – Utmaningar, stöd och strategier
Logopeden Kerstin Hill Svensson, med 50 års erfarenhet av dyslexi, DLD/språkstörning och dyskalkyli, håller en insiktsfull föreläsning om hur språkstörning/DLD påverkar unga vuxna i skola, på fritiden och i arbetsliv. En språkstörning förändras över tid. Med djup kunskap och praktiska exempel belyser hon de utmaningar som kan uppstå. Förståelse, rätt stöd och strategier kan göra stor skillnad.

11 november 19:00-20:15

Vad betyder det att vara anhörig, och finns det stöd att få?

Mona Pihl från NKA (Nationellt kompetenscentrum anhöriga) berättar om anhörigskap, och om vad det kan innebära. Vilket stöd finns att få för anhöriga och hur kan det se ut? Vilka lagar är det som styr? Oavsett vilken sjukdom, diagnos eller tillstånd den närstående har delar många anhöriga liknande upplevelser och erfarenheter. Det gäller också ofta oavsett anhörigskap, om man är förälder, syskon, barn eller nära vän. NKA har ett regeringsuppdrag att vara en samarbetsresurs för att utveckla framtidens anhörigstöd och vara ett expertstöd till kommuner, regioner och enskilda utförare vad gäller anhörigstödsfrågor.

MÖTE MED LOGOPEDER

Nyligen träffade Fredrik från UMS riksstyrelse logopeder i Västerbotten inom gruppen LIFS – Logopeder i förskola och skola. Han var inbjuden för att berätta om UMS och vårt arbete – *stort tack för att vi fick vara med!*

Kommande aktivitet

MINIGOLF OCH PICKNICK UMS I STOCKHOLM

Bor du i Stockholm är du varmt välkommen att delta på vår nästa aktivitet. När? Tisdag 10 juni. Tid? Kl. 17.00
Anmäl dig genom att maila till ums@dhb.se eller smsa till 073 335 98 99. Senast 4 juni.

ÅRSMÖTEN OCH AKTIVITETER

Det har varit en spännande tid med årsmöten och aktiviteter för UMS. Tack till alla som deltog och bidrog med energi, idéer och engagemang. Vi är så tacksamma för våra medlemmar. Nu är vi redo för ett nytt verksamhetsår!

VILL DU FORTSÄTTA VARA MEDLEM I UMS?

Då måste du bekräfta ditt medlemskap för 2025! Kom ihåg – det är helt gratis att vara medlem för att få delta i roliga aktiviteter.

Scanna qr-koden och bekräfta ditt medlemskap:

Kommunikation och delaktighet – teckenspråkets roll inom Mo Gård

Kommunikation är en grundläggande mänsklig rättighet och en förutsättning för delaktighet i samhället. Inom Mo Gård är detta en central del av verksamheten, där teckenspråk spelar en avgörande roll. Malin Gustafsson, kommunikationspedagog med inriktning på teckenspråk, har lång erfarenhet av att arbeta med språk och kommunikation inom Mo Gård. Genom sin bakgrund i teckenspråksutbildning och universitetsstudier inom svenskt teckenspråk, dövstudier, barns teckenspråkig miljö och teckenspråkslingvistik, kombinerat med praktisk erfarenhet, stödjer hon medarbetarna i att skapa en kommunikativ miljö för de boende.

ALLA KAN KOMMUNICERA – DET ÄR VÅRT ANSVAR ATT MÖJLIGGÖRA DET

Kommunikation handlar inte bara om ord utan om att förstå och bli förstådd. Inom Mo Gård möter personalen personer med kombinerade funktionsnedsättningar och olika sätt att kommunicera. Därför krävs det engagemang, kreativitet och flexibilitet för att skapa en kommunikativ miljö efter individens behov.

– För mig handlar undervisning i teckenspråk inte bara om att lära ut tecken – det handlar om att väcka nyfikenhet och skapa glädje. När medarbetarna känner sig trygga i sitt språkbruk och vågar använda teckenspråk i vardagen, då når vi fram till individerna. Den bästa språkinläraren är den som vågar, säger Malin.

TECKENSPRÅKETS ROLL INOM MO GÅRD

Mo Gård har en lång tradition av att använda svenskt teckenspråk som ett centralt stöd i verksamheten. Tidigare var målgruppen framför allt döva och hörselskadade, men idag arbetar vi med en bredare målgrupp där kommunikationsbehoven kan se mycket olika ut. Trots detta förblir teckenspråk en grundpelare, ofta i kombination med metoder som TAKK (Tecken som Alternativ och Kompletterande Kommunikation), TSS (Tecken som stöd), taktilt teckenspråk samt kommunikationshjälpmedel och bildstöd.

– Genom att använda flera olika kommunikationssätt skapas en mer individanpassad och tydlig kommunikation. Ju mer teckenspråk

medarbetarna behärskar, desto bättre kan de stärka och kombinera det med andra metoder. Hjärnan vill veta VAD som kommuniceras, vilket

får oss som arbetar inom Mo Gård att tänka på att det är viktigt HUR vi kommunicerar, berättar Malin.

Malin Gustafsson/kommunikationspedagog håller teckenspråksutbildning för medarbetare inom Mo Gård.

För personer med intellektuell funktionsnedsättning och/eller autism i kombination med andra funktionsnedsättningar krävs ofta fler strategier för att skapa begriplighet. Mo Gård arbetar därför med en helhetssyn på kommunikation, där faktorer som tydliga uttryck, anpassat språk och en tillgänglig miljö spelar stor roll. Det handlar bland annat om:

- **Hur vi uttrycker oss**
– tydlighet, korta meningar och visuella förstärkningar
- **Hur vi ger instruktioner och feedback**
– anpassat språk och visuell guidning
- **Hur vi skapar en tillgänglig miljö**
– placering i rummet, belysning och möblering

PRAKTISKA EXEMPEL PÅ HUR SMÅ FÖRÄNDRINGAR KAN GÖRA STOR SKILLNAD

Tid, plats, händelse – genom att hålla meningarna korta och fokuserade kan vi underlätta förståelsen. Exempelvis:

- **"IGÅR – SKOG – PROMENAD – RAMLA"**
I stället för:
"Igår var jag ute i skogen och promenerade, och då ramlade jag på stigen"
- **"IMORGON – TANDLÄKARE – LAGA HÅL"**
I stället för:
"Imorgon ska du till tandläkaren för att laga ett hål"

TECKEN KAN HÅLLAS KVAR

I tal försvinner orden snabbt, men ett tecken kan hållas kvar längre än talade ord, vilket förstärker budskapet. Exempelvis kan vi hålla kvar tecknet för "MAT" för att skapa tydlighet.

Med teckenspråk och stöd av teknik skapas goda förutsättningar för kommunikation.

SITTA BREDVID ISTÄLLET FÖR MITTEMOT

Hur vi placerar oss kan påverka kommunikationen positivt – att sitta bredvid någon istället för mitt emot kan minska kravet på ögonkontakt och skapa en tryggare interaktion för personer som har svårt med social interaktion eller rumsuppfattning.

Ett exempel från verksamheten som visar på vikten av lyhördhet och kreativitet i kommunikationen är när en individ ville åka till "gul + fjäder".

– Genom att koppla ihop individens intressen och tänka kreativt förstod personalen att personen syftade på en bensinmack vars logotyp föreställer en gul snäcka, berättar Malin.

RÄTTEN TILL KOMMUNIKATION OCH DELAKTIGHET

Kommunikation handlar inte bara om att kunna uttrycka sig, utan också om att ha rätten att välja att delta i samtal – eller avstå. För döva och personer med hörselnedsättning innebär detta också att få använda sitt språk fullt ut. Att tala i en teckenspråkig miljö är

inte en fullgod lösning. Varje individ ska känna sig trygg i att bli tilltalad, inte talad om.

UTBILDNING OCH KOMPETENSUTVECKLING

För att upprätthålla en hög teckenspråkskompetens erbjuder Mo Gård en stegutbildning i svenskt teckenspråk för sina medarbetare. Utbildningen innehåller inte bara nya tecken utan även teman som skapar förståelse för språkutveckling och hur kunskaperna kan överföras till det dagliga arbetet.

Mo Gårds ideologiska syn på teckenspråk har historiskt bidragit till bättre livsvillkor och en stark känsla av inkludering för många individer. Genom att fortsätta satsa på teckenspråkskompetens ger vi individerna som bor inom Mo Gård bättre möjligheter till kommunikation, delaktighet och självbestämmande.

VÅRT GEMENSAMMA ANSVAR

Att arbeta med kommunikation inom Mo Gård är en dynamisk och ständigt pågående process. Genom att förstå vikten av språkanpassning, kommunika-

tionsmiljö och individens rätt att uttrycka sig skapar vi en mer inkluderande och respektfull vardag. Med rätt förutsättningar, kunskap och engagemang kan vi möjliggöra en kommunikation som inkluderar alla – oavsett behov och förutsättningar. – Det är vi medarbetare som ska anpassa oss till individens kommunikation – inte tvärtom. Genom att vara engagerade och nyfikna kan vi ge varje individ de bästa förutsättningarna att göra sig förstådd och att förstå sin omgivning, säger Malin.

Skanna QR-koden för att läsa mer om Mo Gårds specifika kompetens! Eller läs mer på www.mogard.se/specifik-kompetens

CORNELIA:

"En viktig faktor att skolan valde att anställa logopeder är att många elever med hörselnedsättning också har språkliga svårigheter, antingen som en direkt följd av hörselnedsättningen eller på grund av samförekomst med språkstörning eller andra diagnoser. Vår specialistkompetens behövs för att ge dessa elever rätt stöd"

Cornelia Carlin och Amelie Grape är anställda skollogopeder på Alviksskolan i Stockholm.

LOGOPEDERNA PÅ ALVIKSSKOLAN

BÅDE CORNELIA och Amelie anställdes initialt i andra roller – Cornelia som specialpedagog och Amelie som speciallärare. I båda fallen omvandlades tjänsterna till logopedtjänster när det blev uppenbart att denna specifika kompetens var mest efterfrågad och värdefull för skolan.

– Behovet av logopedisk kompetens identifierades ursprungligen i skolans hörselklasser. Med tiden blev det dock tydligt att hela skolan hade behov av logopediskt stöd, vilket har lett till vår nuvarande situation där efterfrågan på våra tjänster är mycket hög, menar Amelie.

De menar att lärarna idag har en tung arbetsbörda med många elever och skiftande behov i klassrummet. Genom specialistkompetensen de besitter kan de säkerställa att material anpassas och att digitala verktyg används på ett sätt som gynnar alla elever, och då särskilt de med språkliga utmaningar.

Cornelia och Amelie arbetar på flera olika nivåer för att stötta elever med språkliga utmaningar. Exempelvis genomför de intensiv språk-, läs- och skrivträning, både individuellt och i grupp och samarbetar tätt med lärare och speciallärare genom att hålla i gemensamma lektioner där de fokuserar på berättande, ämnesspecifika ord och begrepp.

– En central del i vårt arbete är att utveckla elevernas självständighet i lärandet. Detta innebär att vi lär dem att använda digitala verktyg och hjälpmedel, samt att anpassa efter sina egna behov – till exempel genom att skapa eget bildstöd eller använda AI-verktyg för inläring. Eftersom elevernas svårigheter kommer att följa dem genom livet är det avgörande att vi rustar dem med strategier för att hantera dessa. Vi lägger stor vikt vid

att eleverna förstår sina egna utmaningar och kan reflektera över vilka anpassningar de behöver, säger Cornelia.

Cornelia och Amelie håller även i en fortbildningsserie för lärare och övrig personal, "Levla språket". Målet är dels att öka förståelsen för vad en språkstörning innebär, dels att ge konkreta verktyg för hur man bemöter och arbetar med dessa elever i klassrummet. De medverkar också vid återgivning av utredningar där de hjälper till att tolka utredningsresultat, bedömer vilka elever som behöver vidare utredning och arbetar aktivt för att identifiera elever i behov av extra stöd.

– Utöver det så driver vi ett instagramkonto under namnet "digilogiskt". Där ger vi digitala och analoga tips, vi är digiloga med andra ord! Säger Amelie.

HAR MAN SETT ATT ERT ARBETE GER RESULTAT?

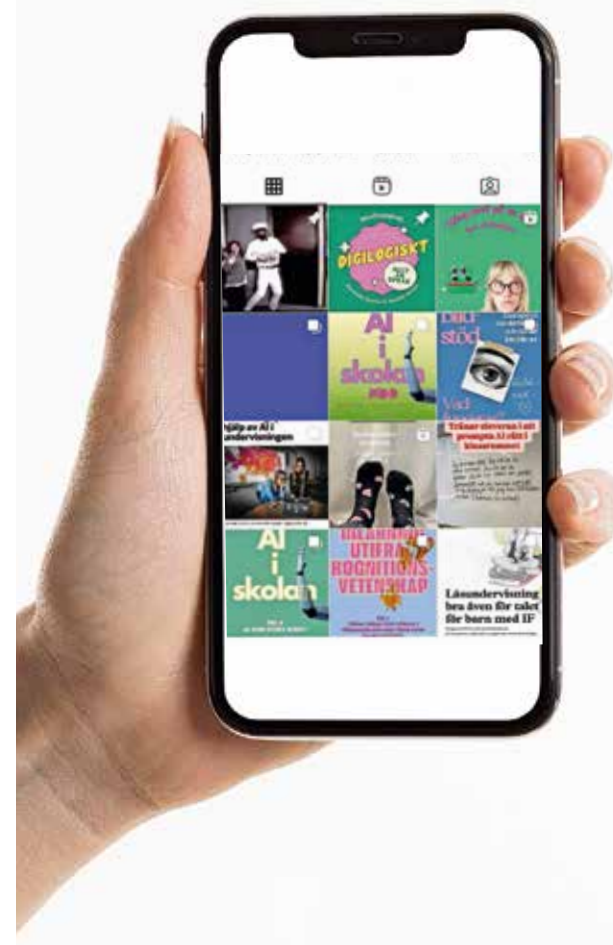
– Även om resultaten kan vara svåra att mäta i siffror, ser vi tydliga tecken på att vårt arbete gör skillnad. Lärarna uttrycker uppskattning, och vi följer elevernas framsteg över tid, menar Cornelia. En konkret förbättring är att elever som har rätt till digitala hjälpmedel nu använder dessa i betydligt större utsträckning än tidigare. Vi arbetar också aktivt med att utforska hur AI kan användas som stöd för elevernas utveckling och lärande, säger hon.

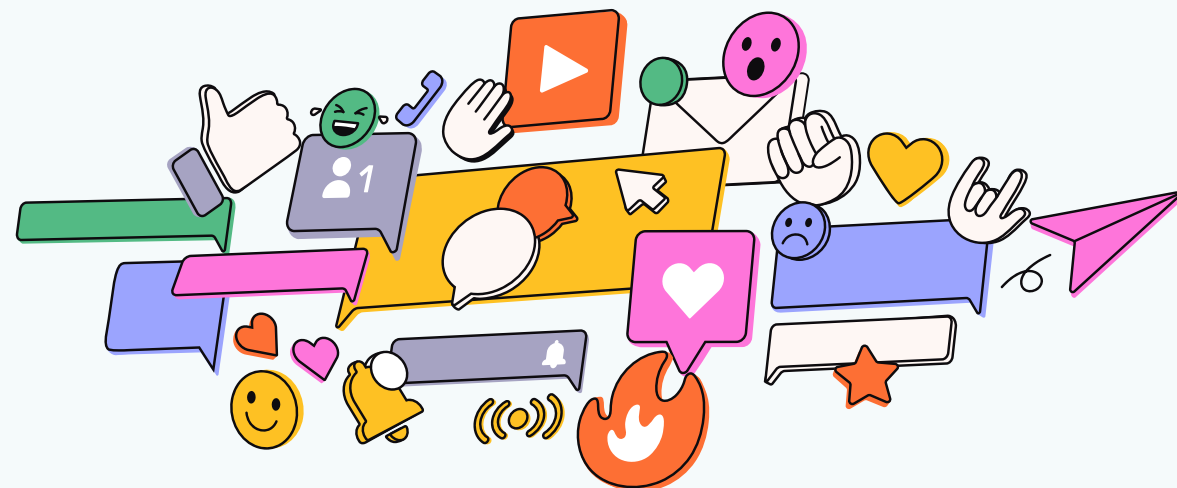
VARFÖR ANSER NI ATT LOGOPEDER BEHÖVS I SKOLAN?

– Statistiskt sett har cirka 7–8% av befolkningen en språkstörning och omkring 10% har dyslexi. Detta innebär att det i varje klass finns ungefär 1–2 elever med språkstörning och 2–3 med dyslexi. Dessutom kan andra

diagnoser som autism eller ADHD medföra språkliga svårigheter. Språkstörning är en diagnos som är relativt okänd och elever med denna problematik kan lätt förbises i en stor klass. Eftersom dessa elever ofta har svårt att uttrycka sig, blir vår roll att stötta dem och ge dem en röst – vi blir på sätt och vis deras talespersoner på skolan, säger Amelie. Det är viktigt att förstå att nästan all inläring bygger på språk. Minnet är till stor del språkligt, och när elever inte förstår alla ord de hör eller läser skapar det betydande hinder för deras lärande. Även vårt inre tal, som är grundläggande för reflektion och analys, bygger på språk. En god språklig förmåga är avgörande för att förstå både sig själv och andra, menar hon.

– För barn med språkstörning vet vi att intensiv behandling är nödvändig – minst tre träningstillfällen per vecka krävs för att ge effekt. Inom sjukvården finns sällan resurser för detta, men i skolmiljön, där vi möter eleverna dagligen, har vi möjlighet att verkligen göra skillnad, säger Cornelia. En annan fördel är att den träning vi erbjuder kan kopplas direkt till elevernas ordinarie skolarbete, vilket gör den mer relevant och meningsfull. Till skillnad från träning på en mottagning, där eleverna måste prestera vid specifika tidpunkter, kan vi som finns på plats i skolan anpassa oss efter elevernas dagsform. Om en elev har en dålig dag, kan vi skjuta upp träningen till ett bättre tillfälle, avslutar hon.

SYNKRONISERA TEXT OCH TAL:

Optimal timing för förbättrad digital kommunikation för hörselskadade

Hur viktigt är det med timing när det kommer till textning i olika hjälpmedel? Det vill Carine Signoret ta reda på. Hon arbetar som universitetslektor och är docent i funktionsnedsättning och samhälle på Linköpings universitet där ett projekt ska undersöka just detta. – *Målet med projektet är att undersöka vilket som är det bästa tidsfönstret att använda textning för att förbättra uppfattningsförmågan i olika lyssningssituationer. Projektet syftar till att ge ett tydligt svar och praktiska rekommendationer för användning av textning, som kan användas i exempelvis hjälpmedelsteknik som tal-till-text, särskilt för personer med hörselnedsättning, berättar Carine.*

VILKEN METOD ANVÄNDER NI ER AV FÖR ATT SAMLA IN INFORMATION?

I projektet gör man ett experiment online. Deltagarna lyssnar på svenska meningar med olika grader av svårighet, klar eller brusig och med textning som ges genom olika tidsfördröjningar. Deltagarna bedömer talets klarhet och den lyssningsansträngning som krävs för att förstå meningen.

VARFÖR ÄR DETTA FORSKNINGSPROJEKT VIKTIGT ANSER DU?

Projektet är viktigt eftersom det direkt bidrar till ökad tillgänglighet och inkludering för personer med hörselnedsättning, speciellt i digital kommunikation över

mobiltelefon eller videosamtal. Genom att stödja tal med text som presenteras inom ett optimalt tidsfönster kan man förbättra vardagskommunikation och minska den kognitiva belastningen. Projektet har potential att förbättra livskvaliteten, social delaktighet och jämlikhet för personer med hörselnedsättning i samhället.

HUR LÅNGT HAR NI KOMMIT I FORSKNINGEN OCH VAD ÄR DE NÄRMASTE PLANERNA?

Projektet är ännu i programmeringsfasen. De närmaste planerna inkluderar etiskt godkännande innan insamling av data. Därefter följer datainsamlingsfasen med annonsering, rekrytering av deltagare och genomförande

av experiment, planerat innan sommaren 2025. Sedan kommer analysfasen efter sommaren, följt med rapportering och sammanställning av resultat samt publicering av en vetenskaplig artikel i tidskrifter inom kognitiv hörselforskning.

VAR KAN MAN LÄSA MER OM FORSKNINGEN?

Utöver den vetenskapliga publikationen planerar vi att visa forskningsresultaten genom presentationer vid aktuella konferenser. Resultaten kommer också att diskuteras med representanter från Hörselskadades Riksförbund (HRF), audiologer och andra yrkesverksamma inom relevanta områden.

Notiser & lästips från DHB!

Della och fjärilsdansen är den andra boken om Della som har språkstörning. I den här boken har Della blivit lite äldre och går nu på lågstadiet.

Boken är illustrerad och är anpassad för barn i åldern ca 6–9 år. Boken riktar sig till såväl barn med DLD som föräldrar, syskon och andra och närstående.

5 NYA TECKENSPRÅKFILMER PÅ WEBBEN FRÅN SOS ALARM

Det är informationsfilmer om nödnumret 112, 113 13, 112-appen och Viktigt meddelande till allmänheten.

Nytt material om gymnastik och hörselnedsättning!

Svenska Gymnastikförbundet med stöd av Svenska Dövvidrottsförbundet har tagit fram ett skriftligt stödmaterial om gymnastik och hörselnedsättning.

Ladda ner material via länk nedan eller beställ hos karin.akesson@gymnastik.se

Har ditt barn språkstörning/DLD?

Varmt välkommen till mitt lilla förlag med noggrant utvalda böcker och spel! Där finns mycket som är roligt och utvecklande, som passar både hemma och i skolan.

www.ordaf.se

Astrid Frylmark, leg. logoped

PÅ GÅNG: MELLERSTA

ÅRSMÖTE PÅ PRISON ISLAND

Lördag 15/3 var det dags för DHB Mellerstas årsmöte. Vi åt en gemensam lunch tillsammans där det bjöds på hamburgare och till barnen erbjöds även pannkakor. Under årsmötet fick de små pyssla och leka med barnledare på plats. Efter mötet delade vi upp oss i lag och löste spännande uppgifter och utmaningar inne i fängelsecellerna på Prison Island.

PULKAÅKNING I ÅNNABODA

På pulkadagen i Ånnaboda 15 februari var det en fantastisk uppslutning med många deltagande familjer. Vi fick möjlighet att hälsa ett par nya familjer välkomna i det soliga vädret och pulkabacken var preppad med konstsnö. Vi hade gemensam korvgrillning, fika och varmchoklad mellan pulkaåken. Tack för en trevlig dag ihop önskar DHB Mellerstas styrelse.

Kommande aktiviteter

BODA BORG I KARLSKOGA

LÖRDAG 14 JUNI

KOLMÅRDEN

30-31/8

TOM TITS

NOVEMBER

Instagram: [dhbmellersta](#)
Facebook: [DHB Mellersta](#)
Hemsida: [dhb.se/mellersta](#)

PÅ GÅNG: SÖDRA NORRLAND

ÅRSMÖTET 2025 DHB SÖDRA NORRLAND

För andra året i rad bjöd vi i styrelsen in till ett årsmöte för hela familjen på Technichus i Härnösand. Med oss hade vi en av våra styrelseledamöter med på länk ända från Filippinerna. Det var otroligt roligt att hon kunde vara med oss trots det långa avståndet. Det blev en lyckad tillställning då barnen gick iväg och lekte medan vi vuxna satt i möte. Kanske skulle vi göra detta till en tradition?

Årsmötet bjöd inte på några stora överraskningar då det blev omval av styrelsemedlemmarna Fredrik Zetterberg, Julynette Sjöström-Barbon och Thyra Lindström. Att representera vårt distrikt till Riksstyrelsen blev även det fortsatt omval av Fredrik Zetterberg som ordinarie samt Julynette Sjöström-Barbon och Hedvig Bogstag som suppleanter.

Efter mötet åt vi lunch tillsammans som bestod av tacos och pannkakor. Väldigt uppskattat av både stora och små. När barnen var mätta fortsatte de sitt utforskande, medan vi vuxna kunde prata vidare över en kopp kaffe innan vi gjorde våra barn sällskap i utforskandet. Vi diskuterade hur vi skulle kunna få till ytterligare någon medlemsaktivitet under året och vilka organisationer som vi skulle kunna söka samarbete med.

LÄMNA FÖRSLAG PÅ AKTIVITETER!

Kanske ni som läser detta har något förslag på en aktivitet som ni skulle vilja delta i under året eller om ni är nyfikna på vad som krävs för att engagera sig i styrelsen. I så fall är ni hjärtligt välkomna att höra av er med era förslag och funderingar. Tack för ännu ett härligt verksamhetsår!

Hedvig Bogstag, ordförande DHB södra Norrland
hedvig.bogstag@dhb.se

PÅ GÅNG: SÖDRA

DHB SÖDRAS ÅRSMÖTE 2025

Den 8 mars hade vi årsmöte på Sportcenter syd. Barnen fick äta korv med bröd och klättra med hjälp av personal på plats under tiden för årsmötet.

PÅ GÅNG: VÄSTRA

Genomförda aktiviteter

TAKK/TSP FÖR FAMILJER 1-2 MARS, VÄNERSBORG

Tiden går fort och det var åter dags för TAKK/Teckenspråkskurs i Vänersborg. Då förra gångens koncept, med att välkomna deltagare till Vänersborg redan på fredagen, verkade vara ett uppskattat inslag, så gjorde vi samma sak igen. Sagt och gjort, det bakades egna pizzor som smakade mycket bättre än någon annan pizzerias. Trevligt sällskap gjorde att kvällen gick väldigt fort och plötsligt var det lördagmorgon och dags för kursstart. Barnen lämnades på Hörnet hos Zanna och Åsa. Där lagades det lunch och spelades minigolf. Vad är väl ett besök på Hörnet utan lite bakning? Det bakades sockerkaka till föräldrarna, som befann sig i ABF:s lokal tillsammans med Arne och Mikael.

Då det smugit sig in en bajsbakterie i Vänersborgs kommunala vatten kokades det vatten i parti och minut. Kylan var full med kannor och allteftersom det tog slut kokades det mer. Zanna hann med en vurpa i leran (det gick bra) och när vi skulle gå och spela mini golf tyckte hon att byxorna, som hon tvättat och hängt i torkskåpet, kändes annorlunda. Men vi hade sagt att vi skulle spela golf så det var bara att gå. Med konstiga byxor eller inte. Efter ett toabesök på Quality Hotel fann hon orsaken till varför byxorna känts konstiga. De satt bak och fram. Bara Zanna som lyckas med det!

AKTIVITES OCH ÅRSMÖTESHELG 29-30 MARS JÖNKÖPING

Jaa... hur skall man sammanfatta årets årsmöte & aktivitetshelg tro? Vi börjar från början helt enkelt. På plats i HV71:s hemmastad, Jönköping började dagen med många kära återseenden. Många "Hej", många kramar men också många "Gud så kul att ses!".

Samtalen fortsatte under mingelfikat som stod uppdukad. Smörgåsar, kaffe, te, saft och det viktigaste av allt - Tårtorna! Tårtorna med texten 100+. För nog skall det firas att man fått till 100 extra TUFF-timmar! Alla vet att det bara är en början och att det behövs mycket mer än 100 timmar men det är dock en början. Nästa projekt för fler timmar kommer kanske gå under namnet "Ni glömde en nolla". Kanske att vi kan kämpa oss till det även om målet, helt klart, är obegränsat med teckenspråksundervisning till alla som behöver det för att kunna kommunicera med sitt barn på teckenspråk.

Klockan 09:45 var det dags för barnen/ungdomarna att träffa upp barnledarna Blanca, Gina, Elias och Nelson med Zanna i spetsen, för att bege sig mot dagens aktivitet - YOUMP. Där skulle barnen kunna släppa loss riktigt ordentligt. En trampolinpark med allt man kan önska!

Under tiden satt de vuxna och hade en dialog med politikern Jessica Rodén, riksdagsledamot för Socialdemokraterna. Hon lyssnade, antecknade och tog emot synpunkter och tankar. Dessa kommer hon ta med sig i sitt vidare arbete. Vill man, så är man hjärtligt välkommen att kontakta henne. Även Nils Ryberg och Linda Harju, berättade om sin resa med, och för, teckenspråk. Deras största drivkraft är dottern Vilja. Som föräldrar vill man kunna kommunicera med sitt barn men även viktigt att Viljas äldre syskon får lära sig teckenspråk..

Förmiddagen avslutades med att man fick fritt lyfta tankar som man tycker är viktigt och bolla. Klockan var nu ca 12:00 och nu var det dags för LUNCH.

Klockan 13:00 var det så dags för.... Årsmötet! Ny styrelse valdes och den gamla tackades av. Poster tillsattes och verksamhetsberättelsen gick igenom. Aktiviteter för 2025 samt förslag för 2026 gick igenom och plötsligt var mötet klart. Barnen kom tillbaks från Yoump, trötta efter allt hoppande. Lite frukt och glass botade dock det ganska bra. Gemensam middag och socialt umgänge så länge var och en orkade.

Söndag och bad på Rosenlundsbadet väntade. Bad och lek och korv med bröd fick avsluta denna helg. Tack alla som var med och bidrog! Denna helg är verkligen en, av många, som ger en riktigt energiboost.

TRÄFF MED BARNLEDARNA TILL SOMMARLÄGRET, 12-13 APRIL HESTRA

Äntligen dags att få reda på vilka andra som också skall jobba på lägret! Många förväntansfulla barnledare kom. Många kramar och kära återseenden men även nya bekantskaper. Vi började med att grilla tillsammans. När grillmästare Marie skötte maten tog lekledare Grethe över för lära känna varandra-lekar. Sedan var det dags för indelningen av barngrupperna. Vi läste in oss på barnen i just vår grupp och därefter började planer smidas. Två dagar av planering och utbildning i olika diagnoser samt bildstöd. SÅ nu är vi redo och laddade för en vecka med fullt upp!

BUMPERBALL 3 MAJ, GÖTEBORG

Fotboll på ett annorlunda sätt minst sagt. Vi samlades och fick en genomgång av regler sedan var det bara att sätta igång. 60 minuter senare var det dags för en välbehövlig påfyllning, av lite energi, från närliggande korvmojje.

MÅLGRUPPSTRÄFF SPEX 11 MAJ, AMBJÖRNARP

Cykla dressin och picknick med ett gäng goå människor ute i naturen, kan det bli bättre än så? 7 dressiner gav sig i väg på rälisen och på dem 3 personer vardera. Detta på en plats i de 40 sjöarnas samhälle, Ambjörnarp. Det trampades ett tag för att sedan stanna och äta sin medtagna matsäck. Alla njöt av sällskapet innan det var tid att vända om och börja ladda för en runda minigolf. En dag utan krav och med sol i sinnet!

Kommande aktiviteter

SKARA SOMMARLAND 28-29 JUNI

Kasta bort alla vardagsbekymmer och följ med oss till Skara Sommarland! Det kommer bli två oförglömliga dagar fyllda med ren och skär glädje. Dagarna kommer vara fyllda av spännande åkattraktioner, vattenrutschkanor och massor av annat kul! Det finns något för alla. Ta med badkläder, ett glatt humör och förbered dig på att skapa nya minnen.

UNGDOMSTRÄFF, ÄLDRE UNGDOMAR

Följ med oss till Göteborgs GoCartcenter för ett riktigt race. Banan inomhus är 300 meter. En teknisk och intensiv, och utmanande, asfaltsbana med bra rytm. På storbildsskärmen kan du följa varvtider och placering.

TECKEN OCH SPRÅKLÄGER 4-10 AUGUSTI, HESTRA

Denna gång kommer lägret vara i Hestra. Här finns alla möjligheter i världen för barnen/ungdomarna att hålla i gång. Höjhöjdsbanor, rodel, bad, BMX-banor, lekplats med studsmatta, multiarena och mycket mycket mer.

Detta under tiden som teckenspråksundervisningen och föreläsningsveckan pågår. Över 100 personer samlas, umgås, leker och lär. Alla är med och är en i mängden!

LÄGRET ÄR
HÖJDUNKTEN
PÅ HELA ÅRET!

PÅ GÅNG: ÖSTRA

UNITY EXPO

4 APRIL

I Stockholm arrangerade SIMA Folkhögskola denna Unity expo tillsammans med Stockholms Dövas Förening och Stockholms Dövas Ungdomsråd.

Syftet med mässan var att informera besökare om de tjänster och möjligheter som finns för teckenspråkiga i Stockholm samt att förena olika teckenspråkiga verksamheter och skapa en "unity".

DHB Östra medverkade som utställare på mässan för att sprida kunskap om föreningen och för att värva nya medlemmar.

ÅRSMÖTE PÅ TOM TITS EXPERIMENT

5 APRIL

I år har vi haft vårt Årsmöte på Tom Tits Experiment i Södertälje. Medan årsmötet pågick utforskade barn och ungdomar museet tillsammans med våra barnledare. Vuxna lyssnade och deltog aktivt på årsmötet. Till vår glädje fortsätter föreningens styrelse, ingen styrelsemedlem avgick. Styrelsen är därmed fortfarande jämnt fördelad med fyra föräldrar vars barn har en hörselnedsättning och fyra föräldrar vars barn har en språkstörning.

Efter avslutat årsmöte åt vi en god lunch i restaurangen och sen fortsatte många barn och ungdomar att ta del av museets alla experiment tillsammans med barnledare och en teckenspråkstolk. Styrelseledamöter och medlemsföräldrar fick då chans att utbyta erfarenheter över en extra lång fika.

AKTIVITETSDAG UTE PÅ SIGGESTA GÅRD

17 MAJ

På gården, som ligger på landet, men nära stan, fanns det många roliga utomhusaktiviteter. Vi bokade äventyrsgolfen, skogshinderbanan och den populära alpackamatningen. Mitt på dagen tog vi en paus och åt en gemensam lunch.

Kommande aktiviteter

HELGLÄGER PÅ RÖGRUND

30-31 AUGUSTI

I år kommer vi att erbjuda ett sommarläger på skärgårdsön Rögrund. Den här lilla ön ligger strax intill farleden mellan Dalarö och Stavsås, precis där Jungfrufjärden möter Nämndöfjärden. Vi bor på vandrarhemmet Grundet, där vi har alla familjerum och stugor helt för oss själva.

Helgen kommer vara fylld av roliga aktiviteter men det kommer även finnas tid att bara vara och njuta av denna fina skärgårdsö.

Under helgvistelsen kan den som vill prova på att paddla kajak, ro eller kanske meta lite. Vi bokar den populära badtunnan och bastun för att stor som liten ska kunna njuta av värmen i bastun eller i badtunnan.

FÅNGARNA PÅ KASTELLET I VAXHOLM

13 SEPTEMBER

Vi har bokat Fångarna på Kastelet, ett stort fort på ön precis utanför Vaxholm. Det här är en perfekt aktivitet för den lite äventyrliga familjen och anpassad för barn och ungdomar. Familjerna delas in i lag och med hjälp av en karta ska de tillsammans med sin guide besöka stationer med olika utmaningar runtom på hela ön.

SIMSKOLOR

Nu är våra simskolor slut för våren men vi planerar att fortsätta i höst igen. Så håll utkik.

SPRÅK STÖRNING

Kerstin Hill Svensson på Mitt Unika Barn Föräldra- konferens, hösten 2024

VID HÖSTENS föräldrakonferens Mitt Unika Barn föreläste logopeden Kerstin Hill Svensson som driver Logopedbyrån Hill i Västerås och har över 50 års erfarenhet av att arbeta med barn och unga med språkrelaterade svårigheter. Under föreläsningen delade hon kunskap och verktyg för att bättre förstå språkstörning och hur man kan stötta sitt barn i vardagen.

VAD ÄR SPRÅKSTÖRNING?

Språkstörning innebär att man har svårt att förstå och/eller använda språk. Barnet kan ha svårt att tolka ords betydelse, hitta rätt ord snabbt, uttala ord tydligt, använda grammatik korrekt, förstå vad som sägs eller att anpassa sitt språk till situationen. Språkstörning ser olika ut för olika personer. Ungefär 7–8 % av barn har en språkstörning – det motsvarar två elever i varje skolklass. Ofta misstas språkstörningen för andra svårigheter, vilket gör att rätt stöd kan komma för sent. Detta kan påverka barnets självbild, skolgång och sociala liv.

STRATEGIER SOM GÖR SKILLNAD

Kerstin betonade vikten av att både föräldrar och lärare aktivt använder stödjande strategier för att hjälpa barn med språkstörning. Det handlar bland annat om att kartlägga barnets förmåga att lyssna och uttrycka sig, komma överens om hur barnet kan signalera när det behöver stöd/paus, samt att repetera viktig information ofta. För att stärka förståelsen kan bildstöd användas, och undervisningen bör anpassas utifrån barnets behov med tydlig struktur och förförståelse inför nya moment. Regelbundna möten mellan hem och skola är också viktiga. Med rätt stöd kan barn med språkstörning utvecklas, delta och känna trygghet både i skolan och i sociala sammanhang.

Ny rapport:

KARTLÄGGNING AV TILL- GÅNG TILL LOGOPEDISKA INSATSER FÖR BARN OCH UNGDOMAR MED DLD

Nationellt Programområde (NPO) barns och ungdomars hälsa har tagit fram rapporten Kartläggning av tillgång till logopediska insatser för barn och ungdomar med utvecklingsrelaterad språkstörning (DLD). Rapporten ligger nu ute på remiss till i juni och DHB Språkstörning kommer såklart att skicka in remissvar. Därefter sammanställs rapporten slutgiltigt och blir officiell någon gång efter sommaren.

Kartläggningens underlag har tagits in från Sveriges Kommuner och Regioner, Logopedchefsföreningen och regionala logopedimottagningar. Rapporten visar att tillgången till logoped skiljer sig åt både beroende på var i landet barn bor och på vilken ålder barnet har. Det är stora skillnader både inom och mellan olika regioner och inom och mellan olika kommuner.

Det finns också stora skillnader vad gäller väntetider. För barn upp till sex år varierar väntetiden mellan 1 och 24 månader. Väntetiden för barn mellan 7-17 år varierar från en till 36 månader. Det är bara Blekinge som klarar vårdgarantins tidsgräns på tre månader för både yngre och äldre barn.

Tanken är att rapporten i sitt slutgiltiga skick ska kunna utgöra en vägledning för fortsatt nationellt och regionalt arbete med strategier för kunskapsstyrd och jämlik vård till barn och ungdomar med DLD. Den riktar sig till alla verksamheter där barn med DLD söker vård samt patientföreträdare.

FLEX

Tack Karin Afli för mångårigt engagemang, vi hälsar ny ordförande I DHB FLEX välkommen!

DHB FLEX har nyligen haft årsmöte och valt en ny ordförande – Bengt Lyngbäck, som är aktiv inom både FUB och Svenska Downföreningen. Vi ser fram emot att arbeta tillsammans med Bengt för att fortsätta utveckla vårt viktiga arbete under det kommande året.

Samtidigt vill vi rikta ett varmt tack till Karin Afli, som nu avslutar sitt uppdrag som ordförande. Under många år har Karin varit ett ankare för DHB Flex – en trygg, engagerad och drivande kraft i styrelsens arbete. Hon har också haft ett starkt

engagemang inom DHB Riks, där hon ingått i det verkställande utskottet. Till hösten går Karin vidare till nya spännande uppdrag inom sitt arbete på Sida, vilket innebär en flytt till Myanmar. Vi önskar henne all lycka till i det nya kapitlet.

Glädjande nog fortsätter Karin som suppleant i styrelsen och kommer även framöver att bidra med sin värdefulla kunskap och erfarenhet.

UNDER 2025 kommer DHB Flex att fortsätta sitt arbete med att representera

distriktet i förbundsstyrelsen, genomföra årsmöte, minst fyra protokollförda styrelsemöten samt en gemensam arbetsdag för styrelsen. Tillsammans med FSDB planeras en föräldrakonferens till 2026, och i samverkan med andra organisationer kommer vi att bevaka utvecklingen inom skolområdet – inklusive vuxenutbildning. Vi kommer även fortsatt att driva frågor som rör våra barns och ungdomars situation i ett livsperspektiv. Det innebär bland annat att bevaka LSS-frågor, synliggöra begreppet flerfunktions-

Bengt Lyngbäck

nedsättning, lyfta vikten av livslångt lärande och sprida kunskap om rapporten "Rätten till teckenspråk finns inte i praktiken för personer med dövhet, hörselskada, språkstörning samt ytterligare funktionsnedsättningar". Därutöver kommer vi att svara på remisser som rör vår målgrupp och arbeta aktivt med medlemsrekrytering.

DELAKTIGHETSDAGEN

DEN 10 APRIL 2025 arrangerade MFD (Myndigheten för delaktighet) den årliga Delaktighetsdagen digitalt. Nu finns hela sändningen att ta del av i efterhand. Man söker på MFD:s webbplats. Dagen delades upp i fyra block som lyfte frågor om hur vi skapar ett samhälle där alla har samma möjligheter - genom hela livet? Det var årets tema. Man lyssnade på experter, myndigheter och personliga berättelser som lyfte frågor om barns rätt till en trygg uppväxt, vägar in i arbetslivet, en meningsfull fritid och ett hållbart arbetsliv för alla, oavsett funktionsförmåga. Dagens sista block handlade om den funktionshinderspolitiska strategin och det förslag till handlingsplan som MFD ska ta fram under 2025 och presenteras senast 1 december.

Några dagar efter Delaktighetsdagen kom också information om att regeringen ger MFD i uppdrag att inrätta en nationell funktion för samordning av tolktjänsten på svenskt teckenspråk, för en långsiktig utveckling och kvalitet enligt Socialdepartementet. Hur denna funktion skall fungera ska redovisas den 1 september.

Bägge dessa handlingsplaner och arbetet med dessa känns viktiga att vi följer upp från DHB Flex sida! Undertecknad deltog i webinarier som rekommenderas! Det tolkas på svenskt teckenspråk och textas.

Sonia Strömberg

Ledamot i DHB Flex styrelse

Vill du också synas här?

Kontakta:
mariah.levicsek@dhb.se

Gilla oss!

Du gillar väl oss på Facebook, Instagram & LinkedIn?

Vi stödjer DHB:s verksamhet:

ORD AF ASTRID FRYLMARK

www.spraklek.se
www.ordaf.se

RTB REVISION

Box 1815, 702 23 ÖREBRO
Fabriksg. 54 B
Tel 019-14 04 40
www.rtbrevision.se

TECKENPEDAGOGERNA
info@teckenpedagogerna.se

HAR DU TIPS PÅ EN ARTIKELSERIE ELLER VAD VI SKA SKRIVA OM I DIALOG?

KONTAKTA:
mariah.levicsek@dhb.se

HAR DU NY MEJLADRESS?

Vår information mejlas via medlemsregistret. Därför är aktuella kontaktuppgifter viktigt. Anmäl ny adress/e-post på: "Min sida":
www.dhb.se/medlem
eller mejla kansliet@dhb.se så hjälper vi dig.

Vill du inte få DHB Dialog längre?
Kontakta oss på kansliet@dhb.se

PRIS: 150KR + FRAKT

IBLAND LÅTSAS JAG ATT JAG FÖRSTÅR

- EN BOK OM ELEVER MED SPRÅKSTÖRNING

Vi använder språket för att kommunicera och uttrycka tankar och idéer. Med språket resonerar vi, löser problem och reder ut konflikter. Men vad gör vi när detta inte fungerar? I boken "Ibland låtsas jag att jag förstår" träffar vi barn, deras föräldrar och lärare som berättar om hur kommuner och skolor har organiserat undervisningen och den sociala miljön så att det blir bra för barnen. Boken vänder sig till föräldrar, pedagoger och andra som möter barn med språkstörning och ger kunskap om hjälpmedel och om de särskilda svårigheter som eleverna har. Boken innehåller också tankar och råd om bemötande av barn med språkstörning.

Lätta tecken

120 ord från det svenska teckenspråket

PRIS: 50 KR + FRAKT

LÄTTA TECKEN

DVD med 120 filmade tecken från det svenska teckenspråket. Här kan du se olika tecken för djur, färger, familjen, tid, mat, dryck, känslor, sport och skola.

PRIS: 30 KR + FRAKT

SPRÅKSTÖRNING HOS BARN OCH UNGA I SKOLÅLDERN

Informationsskrift som i första hand vänder sig till föräldrar och andra närstående. Anna-Karin Arnald leg. logoped ger svar på de vanligaste frågorna om barn med språkstörning under skoltiden. Skriften tar upp innebörd och konsekvenser i skolan och ger tips på vad man som förälder och personal i skolan kan göra för att underlätta för barnet.

SPRÅKSTÖRNING I KOMBINATION MED FLERSPRÅKIGHET

Eva Kristina Salameh leg logoped ger svar på de vanligaste frågorna om flerspråkiga barn med språkstörning. Skriften tar bland annat upp flerspråkig språkutveckling, språkstörning i kombination med flerspråkighet, utredning och bedömning, intervention och föräldrarnas roll.

PRIS: 30 KR + FRAKT

Beställ material på www.dhb.se/material/

B Posttidning

Ej retur

Avsändare:
DHB Dialog
Fabriksgatan 54 A
702 23 Örebro

A photograph of three children playing in a grassy area with many colorful bubbles floating around them. The children are reaching up towards the bubbles. The background shows a stone wall and some greenery.

Vi på
Riksförbundet DHB
önskar
ER ALLA en
skön sommar!

Besök oss gärna på:
<https://www.facebook.com/dhbriks>